Ročník 1998

SBÍRKA ZÁKONŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

Částka 14 **Rozeslána dne 10. března 1998** **Cena Kč 13,–**

OBSAH:

30. Nález Ústavního soudu ze dne 17. prosince 1997 ve věci návrhu prezidenta republiky na zrušení zákona č. 243/1997 Sb., kterým se mění zákon České národní rady č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

31. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Smlouvy mezi vládou České republiky a vládou Běloruské republiky o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku

30

NÁLEZ
Ústavního soudu
Jménem České republiky

Ústavní soud rozhodl dne 17. prosince 1997 v plénu o návrhu prezidenta republiky na zrušení zákona č. 243/1997 Sb., kterým se mění zákon České národní rady č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů,

takto:

Dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů se zákon č. 243/1997 Sb., kterým se mění zákon České národní rady č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, zrušuje.

Odůvodnění

I.

Dne 3. října 1997 obdržel Ústavní soud návrh prezidenta republiky na zrušení zákona č. 243/1997 Sb., kterým se mění zákon ČNR č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, a to z důvodu jeho přijetí způsobem odporujícím čl. 50 Ústavy České republiky (dále jen „Ústava").

Porušení čl. 50 Ústavy spatřuje prezident republiky v následujících okolnostech: Uvedený zákon byl dne 13. června 1997 podle § 98 odst. 1 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, předsedou Poslanecké sněmovny postoupen prezidentu republiky a téhož dne doručen Kanceláři prezidenta republiky. Dne 28. června 1997 byl prezidentem republiky vrácen Poslanecké sněmovně, doručen jí byl v nejbližší následující pracovní den, tj. v pondělí dne 30. června 1997. Dle přesvědčení prezidenta republiky počátek 15denní lhůty pro vrácení zákona začal běžet dnem následujícím po dni postoupení zákona, a to v souladu se zvyklostí, jež se

vyvinula od účinnosti Ústavy. V daném případě to znamená, že lhůta k vrácení zákona č. 243/1997 Sb. měla začít běžet dne 14. června 1997.

Usnesením ze dne 5. září 1997 č. 244/1997 Sb. Poslanecká sněmovna deklarovala svoje rozhodnutí nehlasovat znovu o zákonu č. 243/1997 Sb. přijatém dne 12. června 1997 a vráceném prezidentem republiky, a to vzhledem k tomu, že dle jejího přesvědčení nebyla splněna podmínka stanovená v čl. 50 odst. 1 Ústavy.

Zákon, jímž se mění zákon ČNR č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, byl publikován ve Sbírce zákonů pod č. 243/1997 Sb., když byl podepsán předsedou Poslanecké sněmovny a předsedou vlády.

Návrh prezidenta republiky poukazuje na skutečnost, že v českém právním řádu je obecně uznáván právní princip, dle něhož, připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Vzhledem k tomu, že vrácení zákona je ústavním aktem prezidenta republiky, při němž ho nikdo nemůže zastoupit, jakož i vzhledem k právní a politické závažnosti tohoto aktu, nelze dle přesvědčení prezidenta republiky 15denní lhůtu dle čl. 50 odst. 1 Ústavy zkracovat.

Jelikož je prezident republiky přesvědčen o včasnosti uplatnění své ústavní pravomoci vrátit zákon Parlamentu a jelikož Parlament nepostupoval dle ustanovení čl. 50 odst. 2 Ústavy, navrhuje zrušení napadeného zákona z důvodu nedodržení Ústavou předepsané procedury.

K návrhu prezidenta republiky byly přiloženy:

- kopie příslušné stránky tzv. referátníku Kanceláře prezidenta republiky (č. j. L 134/97; 5414/97), jíž se osvědčuje doručení zákona ze dne 12. června 1997, kterým se mění zákon ČNR č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, prezidentu republiky k podpisu, a to dne 13. června 1997,
- kopie dopisu ze dne 28. června 1997 č. j. 5414/97, jímž byl prezidentem republiky zákon vrácen Poslanecké sněmovně, s vyznačením data jeho doručení 30. června 1997,
- kopie dopisu předsedy Poslanecké sněmovny prezidentu republiky ze dne 3. července 1997 č. j. 2654/97 SP, ve kterém je konstatováno překročení 15denní lhůty, pročež k vrácení zákona nelze přihlédnout, a dále je zákon opětovně prezidentu předkládán k podpisu,
- kopie dopisu prezidenta republiky předsedovi Poslanecké sněmovny ze dne 7. července 1997 č. j. 5920/97, ve kterém je vyjádřeno neměnné stanovisko vrátit předmětný zákon Poslanecké sněmovně, jakož i přesvědčení, že tak bylo učiněno v Ústavou stanovené lhůtě, pročež je v dopise předseda Poslanecké sněmovny požádán o opětovné předložení vráceného zákona Poslanecké sněmovně.

II.

Podle ustanovení § 42 odst. 3 a § 69 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, byl předmětný návrh zaslán k vyjádření Poslanecké sněmovně. Zároveň si podle § 42 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb. Ústavní soud vyžádal jako listinné důkazy od Poslanecké sněmovny předložení listiny, jíž prezident republiky vrátil zákon Poslanecké sněmovně, a ověřené fotokopie záznamu o převzetí této listiny Poslaneckou sněmovnou v příslušné knize pošty.

Ústavní soud obdržel vyjádření Poslanecké sněmovny dne 13. listopadu 1997. Uvádí se v něm, že v případě vrácení zákona č. 243/1997 Sb. prezidentem republiky Poslanecké sněmovně tato dne 5. září 1997 přijala usnesení, že o přijatém zákonu nebude znovu hlasovat, poněvadž jí nebyl vrácen do 15 dnů poté, co byl postoupen prezidentu republiky.

Stanovisko Poslanecké sněmovny je zdůvodněno tím, že pokud jde o způsob počítání lhůty uvedené v čl. 50 odst. 1 Ústavy, Ústava sama neobsahuje speciální ustanovení o počítání lhůt. Jelikož lhůta uvedená v čl. 50 odst. 1 Ústavy není v Ústavě samotné ani v žádném jiném zákoně blíže interpretována, nedá se vykládat dle názoru obsaženého ve vyjádření jinak než doslovně. Dále se upozorňuje na skutečnost, že za vrácení zákona je nutno považovat nikoliv akt podepsání rozhodnutí o vrácení, nýbrž skutečné vrácení, tedy okamžik, kdy bylo rozhodnutí dopraveno adresátovi, tj. okamžik doručení. Ve vyjádření se sice rozlišuje mezi rozhodnutím o vrácení zákona k opětovnému projednání Poslanecké sněmovně a doručení tohoto rozhodnutí, nicméně se v něm dochází k závěru, že pro oba tyto akty platí jedna lhůta. Doručení je tímto časově ztotožněno s vrácením, z čehož je dovozováno, že lhůta 15 dnů musí být dodržena bez ohledu na to, zda se jedná o den pracovní či jiný.

Ve vyjádření se odmítá analogické použití jiných právních předpisů o doručování, neboť existuje rozdílná úprava u různých doručování a není zřejmé, který z předpisů by měl být aplikován. Odmítá se dále existence obecně uznávaného právního principu týkajícího se počítání času procesních lhůt, jelikož speciální úprava platí pouze pro lhůty stanovené v jednotlivých zákonech, a tudíž ji nelze aplikovat při interpretaci lhůt stanovených v Ústavě.

Chápáním lhůty obsažené v čl. 50 odst. 1 Ústavy v procesním smyslu by tato, dle názoru obsaženého ve vyjádření, ztrácela jakýkoli smysl. Důvodem tohoto závěru je požadavek právní jistoty a neprodlužování legislativního procesu.

Vyjádření dále odmítá nemožnost doručení prezidentem republiky vráceného zákona Poslanecké sněmovně v den pracovního klidu, pracovního volna nebo ve svátek, protože na upozornění Kanceláře prezidenta republiky je Kancelář Poslanecké sněmovny připravena zajistit přijetí rozhodnutí prezidenta republiky i v uvedených dnech.

Na základě uvedených argumentů je ve vyjádření vysloveno přesvědčení, že Poslanecká sněmovna postupovala v souvislosti s vrácením přijatého zákona prezidentem republiky v souladu s Ústavou. Rovněž je připojena kopie dopisu prezidenta republiky ze dne 28. června 1997 č. j. 5414/97, kterým vrátil zákon č. 243/1997 Sb. a na němž je vyznačeno datum jeho doručení Poslanecké sněmovně dne 30. června 1997, a vyjádření vedoucího Kanceláře Poslanecké sněmovny ke způsobu doručování zákonů mezi Kanceláří Poslanecké sněmovny a Kanceláří prezidenta republiky. Dle tohoto je převzetí dopisu prezidenta republiky, kterým zákon vrací, ze strany Kanceláře Poslanecké sněmovny stvrzeno na tzv. referátníku Kanceláře prezidenta republiky podpisem toho, kdo zákon přebírá, s uvedením data převzetí. Převzetí dopisu ze dne 28. června 1997 je tedy stvrzeno dne 30. června 1997 podpisem na tzv. referátníku, který je uložen v Kanceláři prezidenta republiky, pročež jeho ověřená kopie nemůže být předložena Poslaneckou sněmovnou.

Na ústním jednání dne 17. prosince 1997 předseda Poslanecké sněmovny doplnil své písemné vyjádření v tom smyslu, že za počátek lhůty obsažené v čl. 50 odst. 1 Ústavy nutno považovat den postoupení zákona prezidentu republiky, a nikoli den následující. V daném případě by pak konec uvedené lhůty připadl na pátek 27. června 1997, v důsledku čehož by její nedodržení prezidentem republiky bylo nepochybné.

V replice pracovnice Kanceláře prezidenta republiky pověřené prezidentem jednat jeho jménem před Ústavním soudem byla konstatována námitka vytvoření ústavní zvyklosti, dle níž se počátek uvedené lhůty počítá dnem následujícím po dni postoupení zákona prezidentu republiky. Existence takovéto zyklosti předsedou Poslanecké sněmovny nebyla uznána.

III.

Z návrhu prezidenta republiky a jeho příloh, vyjádření Parlamentu a jeho příloh, z Parlamentního zpravodaje č. 10/96-97, jakož i těsnopiseckého záznamu z projednání zákona č. 243/1997 Sb. v Poslanecké sněmovně bylo zjištěno následující:

Návrh novely zákona ČNR č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, byl schválen Poslaneckou sněmovnou dne 22. května 1997 a Senátem dne 12. června 1997.

Zákon byl dne 13. června 1997 postoupen prezidentu republiky. Prezident republiky rozhodl dne 28. června 1997 o vrácení zákona, jímž se mění zákon ČNR č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, Poslanecké sněmovně k opětovnému projednání, přičemž vrácený zákon byl Poslanecké sněmovně doručen dne 30. června 1997.

Dopisem ze dne 3. července 1997 č. j. 2654/97 SP předseda Poslanecké sněmovny konstatuje překročení 15denní lhůty, v důsledku čehož dle jeho přesvědčení nelze k vrácení zákona přihlédnout, pročež opětovně prezidentu republiky zákon předkládá k podpisu. Prezident republiky v odpovědi ze dne 7. července 1997 č. j. 5920/97 trvá na svém rozhodnutí vrátit předmětný zákon Poslanecké sněmovně, jakož i na přesvědčení, že tak bylo učiněno v Ústavou stanovené lhůtě. V dopise se dále uvádí, že v situaci, když 15. den lhůty připadl na den pracovního volna, tj. na sobotu 28. června 1997, prezident republiky předpokládal, že v tomto i obdobných případech při uskutečňování ústavních pravomocí omezených lhůtami se bude postupovat tak, jak je běžné ve všech standardních právních systémech. Poukazuje se v něm dále na skutečnost, že jak naše, tak i většina zahraničních ústav přímo neupravuje běh a ukončení lhůt, přičemž se vždy postupuje tak, že připadne-li poslední den lhůty na den pracovního klidu (sobota, neděle, svátek), končí lhůta nejblíže následujícím pracovním dnem. Z uvedených důvodů prezident republiky v dopise žádá předsedu Poslanecké sněmovny o opětovné předložení vráceného zákona Poslanecké sněmovně.

Na návrh ústavněprávního výboru Poslanecké sněmovny tato dne 5. září 1997 poměrem hlasů 154 pro, 2 proti, při 22 zdrževších se, rozhodla, že nejprve bude hlasovat o tom, splnil-li prezident republiky lhůtu pro vrácení zákona nebo ne, a poté bude hlasovat o samotném zákonu.

Téhož dne se Poslanecká sněmovna usnesla poměrem hlasů 97 pro, 77 proti a 9 zdrževších se na tom, že nebude znovu hlasovat o zákonu, kterým se mění zákon ČNR č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, přijatém dne 12. června 1997 a vráceném prezidentem republiky, vzhledem k tomu, že nebyla splněna podmínka stanovená v čl. 50 odst. 1 Ústavy. Uvedené usnesení bylo publikováno pod č. 244/1997 Sb.

Zákon, kterým se mění zákon ČNR č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, byl poté dne 30. září 1997 vyhlášen v částce 82 Sbírky zákonů pod č. 243/1997 Sb.

IV.

Dle ustanovení § 68 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb. Ústavní soud v řízení o zrušení zákonů a jiných právních předpisů posuzuje obsah zákona nebo jiného právního předpisu z hlediska jejich souladu s ústavními zákony, mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy, popřípadě zákony, jedná-li se o jiný právní předpis, a zjišťuje, zda byly přijaty a vydány v mezích Ústavou stanovené kompetence a ústavně předepsaným způsobem.

Předmětem posouzení ve věci návrhu prezidenta republiky na zrušení zákona č. 243/1997 Sb. je poslední z uvedených hledisek, tj. posouzení dodržení ústavně předepsaného způsobu přijetí zákona.

Součástí tohoto postupu je právo prezidenta republiky vrátit přijatý zákon s výjimkou zákona ústavního Parlamentu s odůvodněním do 15 dnů ode dne, kdy mu byl postoupen (čl. 50 odst. 1 Ústavy). Pokud prezident republiky uvedeného práva využije, ústavně předepsaný postup přijetí zákona pokračuje jeho opětovným projednáním v Poslanecké sněmovně (čl. 50 odst. 2 Ústavy).

Jestliže zákon byl prezidentem republiky vrácen po lhůtě stanovené v čl. 50 odst. 1 Ústavy, stává se platným bez jeho dalšího projednání v Poslanecké sněmovně vyhlášením ve Sbírce zákonů (čl. 52 Ústavy, § 5 zákona č. 545/1995 Sb., o Sbírce zákonů České republiky). Pokud však byl vrácen v uvedené lhůtě, je jeho další neprojednání Poslaneckou sněmovnou porušením ústavně předepsaného způsobu přijetí zákona.

IV/a

Stanovisko Poslanecké sněmovny konstatující nedodržení Ústavou předepsané lhůty pro uplatnění suspenzivního veta prezidentem republiky se zakládá na následujících argumentech:

Prvním je odmítnutí existence obecných pravidel pro počítání času v českém právu, jakož i odmítnutí možnosti analogie mezi právem ústavním a jinými odvětvími českého práva (a to i práva veřejného, konkrétně práva správního).

Absence ústavní úpravy počítání času, jakož i zmíněná absence obecných právních pravidel pak dle názoru Poslanecké sněmovny odůvodňuje doslovný výklad ústavních lhůt. Tento výklad je dále podepřen požadavkem právní jistoty a neprodlužování legislativního procesu.

Argumentem třetím je deklarovaná připravenost Kanceláře Poslanecké sněmovny převzít na požádání (na základě avíza) prezidentem republiky vrácený zákon i v den pracovního klidu.

Čtvrtým argumentem je interpretace čl. 50 odst. 1 Ústavy, dle níž za vrácení zákona je nutno považovat nikoliv akt podepsání rozhodnutí o vrácení, nýbrž skutečné vrácení, tedy okamžik, kdy bylo rozhodnutí dopraveno adresátovi, tj. okamžik doručení.

Konečně argumentem posledním, pátým, je konstatování, dle něhož za počátek lhůty obsažené v čl. 50 odst. 1 Ústavy nutno považovat den postoupení zákona prezidentu republiky, a nikoli den následující. V daném případě by pak konec uvedené lhůty připadl na pátek 27. června 1997, v důsledku čehož by její nedodržení prezidentem republiky bylo nepochybné.

Návrh prezidenta republiky naproti tomu stojí na stanovisku přítomnosti obecných právních principů v českém právním řádu, jejichž příkladem jsou i obecně platná pravidla pro počítání právních lhůt. Prezident republiky vychází ve své argumentaci dále z předpokladu, že v tomto i obdobných případech při uskutečňování ústavních pravomocí omezených lhůtami se bude postupovat tak, jak je běžné ve všech standardních právních systémech. Poukazuje v této souvislosti na skutečnost, že jak naše, tak i většina zahraničních ústav přímo neupravuje běh a ukončení lhůt.

IV/b

Ve vyspělých demokraciích problematika počítání času v ústavním právu potíže nečiní. Pravidlem je stav, kdy ústava přímo pravidla pro počítání času neupravuje, přičemž pro tento účel existují v právu i v ústavně-politické praxi akceptované postupy.

Ve Spolkové republice Německo ústava (Základní zákon) počítání lhůt výslovně neupravuje. Rozhodnutí spolkového prezidenta jsou přitom Základním zákonem omezena lhůtou ve dvou případech: při rozhodování o jmenování spolkového kancléře nebo o rozpuštění Spolkového sněmu (čl. 63) a při rozhodování o rozpuštění Spolkového sněmu po vyslovení nedůvěry (čl. 68). V německém právu, a to i v právu ústavním, platí obecný princip, dle něhož na počítání lhůt se vztahují ustanovení občanského zákoníku (BGB), pokud neexistují speciální ustanovení. Základní zákon speciální ustanovení neobsahuje [viz Schenke, Kommentar zum Bonner Grundgesetz (Bonner Kommentar), bearb. v. H. J. Abraham u. a., 9 Bde., Hamburg 1950ff., Loseblatt, Stand März 1997, Art. 63, S. 52, Art. 68. S. 87].

Nadto je problematika počítání lhůt k úkonům prováděným ve vztahu ke Spolkovému sněmu upravena i v zákonu o jednacím řádu Spolkového sněmu. Dle § 124 uvedeného zákona tyto lhůty počínají plynout dnem

následujícím po rozhodném dni, a pokud posledním dnem lhůty úkonu prováděného ve vztahu ke Spolkovému sněmu je sobota, neděle nebo zákonem uznaný svátek, nastupuje na jeho místo nejblíže následující pracovní den.

Příkladem ústavy, která některé aspekty počítání času upravuje přímo, je Ústava Spojených států amerických. Je to právě případ prezidentova suspenzivního veta, kdy ústavodárce výslovně upravil i její plynutí a skončení: „Nevrátí-li prezident návrh zákona do deseti dnů (neděle nepočítaje) ode dne, kdy mu byl předložen, stává se zákonem i bez jeho podpisu." (čl. 1, oddíl 7. Ústavy Spojených států amerických).

IV/c

V posuzované věci je předmětem rozhodování Ústavního soudu ve skutečnosti nikoli pouze spor o plynutí lhůt v ústavním právu, nýbrž, a to především, spor o chápání práva v demokratické společnosti.

Ústava České republiky skutečně neobsahuje speciální úpravu počítání času, tedy ani úpravu posuzování počátku a ukončení lhůt, a to na rozdíl od ostatních odvětví práva.

Dle § 122 odst. 1 občanského zákoníku platí: „Lhůta určená podle dní počíná dnem, který následuje po události, jež je rozhodující pro její počátek." Dále § 122 odst. 3 občanského zákoníku stanoví: „Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den." Ze systematického výkladu občanského zákoníku přitom vyplývá, že uvedená ustanovení se vztahují na oba typy hmotněprávních civilních lhůt, tj. promlčecí a prekluzivní (promlčení je upraveno v hlavě osmé občanského zákoníku, uvedené ustanovení je však obsaženo v hlavě deváté zakotvující vymezení některých pojmů, nevztahuje se tudíž pouze na promlčení, nýbrž také na prekluzi).

Dle § 57 odst. 1 občanského soudního řádu platí: „Do běhu lhůty se nezapočítává den, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty; to neplatí, jde-li o lhůtu určenou podle hodin." Ustanovení § 57 odst. 2 občanského soudního řádu pak určuje následující: „Připadne-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den."

Dle § 60 odst. 1 trestního řádu platí: „Do lhůty určené podle dní se nezapočítává den, kdy se stala událost určující počátek lhůty." Pro stanovení konce lhůty je v § 60 odst. 3 trestního řádu obsažena tato úprava: „Připadne-li konec lhůty na den pracovního klidu nebo pracovního volna, pokládá se za poslední den lhůty nejbližší příští pracovní den."

Dle § 27 odst. 2 správního řádu platí: „Do lhůty se nezapočítává den, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty", přičemž „Připadne-li konec lhůty na den pracovního klidu, je posledním dnem lhůty nejbližší příští pracovní den".

Skutečnost, že Ústava neobsahuje speciální ustanovení o počítání času, je přirozená z hlediska komparativního i z hlediska věcného.

Bylo již zmíněno, že ústavy demokratických zemí pravidelně neobsahují speciální ustanovení o počítání času, takže v tomto směru Ústava České republiky není žádnou výjimkou.

Moderní demokratická psaná ústava je společenskou smlouvou, kterou se lid představující ústavodárnou moc (pouvoir constituant) ustavuje v jedno politické (státní) těleso, zakotvuje vztah individua k celku a soustavu mocenských (státních) institucí. Dokument institucionalizující soustavu základních obecně akceptovaných hodnot a formující mechanizmus a proces utváření legitimních mocenských rozhodnutí nemůže existovat mimo veřejností akceptovaného kontextu hodnot, spravedlnostních představ, jakož i představ o smyslu, účelu a způsobu fungování demokratických institucí. Jinými slovy, nemůže fungovat mimo minimálního hodnotového a institucionálního konsenzu. Pro oblast práva z toho plyne závěr, že pramenem práva obecně, jakož i pramenem práva ústavního, a to i v systému psaného práva, jsou rovněž základní právní principy a zvyklosti.

Tuto tezi potvrzují nejen teoretické analýzy, ale především dějiny 20. století spjaté s existencí totalitních států. Mechanické ztotožnění práva s právními texty se stalo vítaným nástrojem totalitní manipulace. Učinilo zejména z justice poslušný a nemyslící nástroj prosazování totalitní moci.

Dalším naprosto neudržitelným momentem používání práva je jeho aplikace vycházející pouze z jeho jazykového výkladu.

Jazykový výklad představuje pouze prvotní přiblížení se k aplikované právní normě. Je pouze východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu (k čemuž slouží i řada dalších postupů, jako logický a systematický výklad, výklad e ratione legis atd.). Mechanická aplikace abstrahující, resp. neuvědomující si, a to buď úmyslně, nebo v důsledku nevzdělanosti, smysl a účel právní normy činí z práva nástroj odcizení a absurdity.

Akceptace i dalších pramenů práva, kromě práva psaného (zejména obecných právních principů), evokuje otázku jejich poznatelnosti. Jinými slovy, evokuje otázku, zda je jejich formulování věcí libovůle nebo zda lze stanovit při jejich formulování do určité míry objektivizovatelné postupy.

Demokratický systém čelí možné libovůli při formulování „nepsaného práva" dvojím způsobem. Nesdílí

v našem prostředí tak hluboce zakořeněnou skepsi k možnosti činit odpovědná individuální rozhodnutí a předkládat je na základě přesvědčivé argumentace veřejnosti k posouzení. První garance vůči libovůli je tudíž kulturní a mravní kontext odpovědnosti. Tím druhým je soustava demokratických institucí utvářející dělbu moci. Jinými slovy, tou první je garance autonomní, druhou garance heteronomní normotvorby.

Ke znakům vymezujícím společenství lidí patří vymezitelný okruh společně sdílených hodnot, jakož i představ o racionalitě (účelnosti) chování. Společenství, jež nedisponuje tímto znakem, lze udržovat pouze silou (mocí).

Typickým příkladem vymezitelnosti i nepsaných právních pravidel lidského chování je právo obyčejové. Pro vznik právního obyčeje je nutné obecné přesvědčení o potřebě dodržovat obecné pravidlo chování (opinio necessitatis) a dále jeho zachovávání po dlouhou dobu (usus longaevus, resp. longa consuetudo). Obě tato hlediska jsou definičními hledisky i pro vymezení obecného právního pravidla (hlediskem odlišujícím obecný princip a právní obyčej je zejména míra jejich obecnosti).

V systému psaného práva má přitom obecné právní pravidlo charakter samostatného pramene práva pouze preater legem (čili, pokud psané právo nestanoví jinak).

I v českém právu takto platí a je běžně aplikována řada obecných právních principů, které nejsou výslovně obsaženy v právních předpisech. Příkladem je právní princip, dle něhož neznalost práva neomlouvá, nebo princip nepřípustnosti retroaktivity, a to nejenom pro odvětví práva trestního. Jiným příkladem jsou výkladová pravidla a contrario, a minore ad maius, a maiore ad minus, reductio ad absurdum apod. Dalším, a to moderním ústavním nepsaným pravidlem, je řešení kolize základních práv a svobod principem proporcionality. Mezi tyto obecně uznávané právní principy bez jakékoli pochybnosti patří v oblasti práva ústavního pravidla počítání času, jak jsou v evropském právním myšlení srozumitelně a smysluplně vymezena od dob římských. Tato skutečnost ústavodárci, resp. zákonodárci nijak nebrání, aby, pokud uzná za vhodné, vymezil počítání času výslovně odlišným způsobem. Příkladem tohoto postupu českého zákonodárce v odvětví práva ústavního je § 72 odst. 2 zákona o Ústavním soudu, dle něhož lhůta počíná již dnem rozhodným pro její plynutí, a nikoli dnem následujícím, jak je obvyklé. V této souvislosti nutno poukázat i na rozdílnost dikce čl. 50 odst. 1 Ústavy, kdy lhůta počíná „ode dne", který je pro její plynutí rozhodný, a § 72 odst. 2 zákona o Ústavním soudu, dle něhož lhůta „počíná dnem", který je pro její plynutí rozhodný.

Smyslem právního institutu lhůty je snížení entropie (neurčitosti) při uplatňování práv, resp. pravomocí, časové omezení stavu nejistoty v právních vztazích (což hraje zejména důležitou roli z hlediska dokazování v případech sporů), urychlení procesu rozhodování s cílem reálného dosažení zamýšlených cílů. Tyto důvody vedly k zavedení lhůt již před tisíci lety.

Na straně druhé, pokud je uplatnění určitého práva, resp. pravomoci časově omezeno, je nezbytné vzít zřetel na určité skutečnosti (překážky) na straně subjektu tohoto práva či pravomoci, které, nikoli z jeho zavinění, jejich výkonu brání. Jinak řečeno, vyvořit konstrukci reálně umožňující právo, resp. pravomoc v daném časovém limitu uplatnit. Za tím účelem právní myšlení, opět již v dobách římských, vytvořilo myšlenkové konstrukce, fikce stavění lhůty (plynutí času), resp. posunutí jejího ukončení.

Tato obecná právní pravidla (v daném případě právní fikce), jež jsou svojí povahou právní reakcí na praktické problémy, v evropské právní kultuře platí po tisíciletí. Jak již bylo zmíněno, je v dispozici ústavodárce, resp. zákonodárce postupovat i jinak, v tomto případě však je povinen takový postup výslovně stanovit. Jelikož se tak v případě počítání lhůty dle § 50 odst. 1 Ústavy nestalo, nelze její počátek i ukončení interpretovat jinak než v souladu s obecně platnými principy.

Ve prospěch uvedeného závěru svědčí i další důvod, resp. interpretační přístup, jenž v této souvislosti považuje Ústavní soud za klíčový. V situaci, kdy mezi subjekty aplikujícími Ústavu dochází ke sporu o výklad určitého ustanovení, nutno tento spor řešit ve prospěch možnosti uplatnění ústavní pravomoci, jíž se dané ustanovení týká, čili z hlediska smyslu a účelu dotčeného ústavního institutu. Tímto v posuzované věci je dělba moci mezi ústavními orgány v zákonodárném procesu.

Ve stanoviscích k posuzované věci se objevuje i otázka právní povahy předmětné lhůty. Patnáctidenní lhůta dle čl. 50 odst. 1 Ústavy je lhůtou na doručení, nikoli lhůtou na „rozhodnutí", což ostatně prezident republiky ve svém návrhu na zrušení zákona č. 243/1997 Sb. ani netvrdí. Toto konstatování nic nemění na skutečnosti, že v předmětné věci, jelikož konec lhůty připadl na den pracovního klidu (sobotu 28. června 1997), byl jejím posledním dnem nejbližší příští pracovní den (tj. pondělí 30. června 1997).

Konečně neobstojí ani argument Poslanecké sněmovny, když deklaruje svoji připravenost na požádání Kanceláře prezidenta republiky převzít vrácený zákon i v den pracovního klidu. Pokud zákon o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, případně jiný právní předpis neobsahuje ustanovení vymezující rozsah působení Poslanecké sněmovny i ve dnech pracovního klidu, je deklarování její připravenosti převzít, po předchozím avízu Kanceláře prezidenta republiky, vrácený zákon i v den pracovního klidu právně irelevantní.

Ze všech uvedených důvodů dospěl Ústavní soud k závěru, že prezident republiky zákon č. 243/1997 Sb., kterým se mění zákon ČNR č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, vrátil

Poslanecké sněmovně k opětovnému projednání ve lhůtě stanovené čl. 50 odst. 1 Ústavy. Tím, že uvedený zákon byl vyhlášen ve Sbírce zákonů bez toho, že by o jeho přijetí Poslanecká sněmovna opětovně hlasovala, došlo postupem Poslanecké sněmovny k porušení čl. 50 odst. 2 Ústavy, pročež Ústavní soud zákon č. 243/1997 Sb., kterým se mění zákon ČNR č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, zrušil.

Předseda Ústavního soudu:
JUDr. **Kessler** v. r.

Práva na uvedení odlišného stanoviska k odůvodnění nálezu v protokolu o jednání a na jeho připojení k rozhodnutí s uvedením svého jména podle § 14 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, využila soudkyně JUDr. Ivana Janů.

31

SDĚLENÍ
Ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 14. října 1996 byla v Praze podepsána Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Běloruské republiky o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku.

Se Smlouvou vyslovil souhlas Parlament České republiky a prezident republiky ji ratifikoval. Ratifikační listiny byly vyměněny v Minsku dne 15. ledna 1998.

Smlouva na základě svého článku 28 odst. 2 vstoupila v platnost dnem 15. ledna 1998. Tímto dnem podle ustanovení odstavce 3 téhož článku se ve vztazích mezi Českou republikou a Běloruskou republikou přestaly uplatňovat:

Smlouva o zamezení dvojího zdanění příjmu a majetku fyzických osob, podepsaná v Miškovci dne 27. května 1977, vyhlášená pod č. 30/1979 Sb.,

a

Smlouva o zamezení dvojího zdanění příjmu a majetku právnických osob, podepsaná v Ulánbátaru dne 19. května 1978, vyhlášená pod č. 49/1979 Sb.

České znění Smlouvy se vyhlašuje současně. Do anglického znění Smlouvy, jež je pro její výklad rozhodné, lze nahlédnout na Ministerstvu zahraničních věcí a Ministerstvu financí.

SMLOUVA
mezi vládou České republiky a vládou Běloruské republiky
o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku

Vláda České republiky a vláda Běloruské republiky,

přejíce si uzavřít smlouvu o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku,

se dohodly takto:

Článek 1

Osoby, na které se Smlouva vztahuje

Tato smlouva se vztahuje na osoby, které mají bydliště či sídlo v jednom nebo obou smluvních státech (rezidenti).

Článek 2

Daně, na které se Smlouva vztahuje

1. Tato smlouva se vztahuje na daně z příjmu a z majetku, ukládané jménem každého ze smluvních států nebo jeho místních úřadů, ať je způsob vybírání jakýkoli.

2. Za daně z příjmu a z majetku se považují

všechny daně vybírané z celkového příjmu, z celkového majetku nebo z částí příjmu nebo majetku, včetně daní ze zisků ze zcizení majetku, daní z celkového objemu mezd či platů vyplácených podniky a rovněž daní z přírůstku majetku.

3. Současné daně, na které se Smlouva vztahuje, jsou zejména:

a) v České republice:
   (i) daň z příjmů fyzických osob;
   (ii) daň z příjmů právnických osob;
   (iii) daň z nemovitostí;

(dále nazývané „česká daň");

b) v Běloruské republice:
   (i) daň z příjmů a zisků právnických osob;
   (ii) daň z příjmů fyzických osob;
   (iii) daň z nemovitostí;
   (iv) pozemková daň;

(dále nazývané „běloruská daň").

4. Smlouva se bude rovněž vztahovat na jakékoliv daně stejného nebo v zásadě podobného druhu, které budou ukládány po podpisu Smlouvy vedle nebo místo současných daní. Příslušné úřady smluvních států si vzájemně sdělí veškeré podstatné změny, které budou provedeny v jejich příslušných daňových zákonech.

Článek 3

Všeobecné definice

1. Pro účely této smlouvy, pokud souvislost nevyžaduje odlišný výklad:

a) výraz „Česká republika", pokud je použit v zeměpisném významu, označuje území České republiky, na kterém mohou být, podle českých právních předpisů a v souladu s mezinárodním právem, vykonávána svrchovaná práva České republiky;

b) výraz „Bělorusko" označuje Běloruskou republiku a, pokud je použit v zeměpisném významu, označuje území, na kterém Běloruská republika vykonává, podle právních předpisů Běloruska a v souladu s mezinárodním právem, svrchovaná práva a jurisdikci;

c) výrazy „jeden smluvní stát" a „druhý smluvní stát" označují, podle souvislosti, Českou republiku nebo Běloruskou republiku;

d) výraz „osoba" zahrnuje fyzickou osobu, společnost a všechna jiná sdružení osob;

e) výraz „společnost" označuje jakoukoliv právnickou osobu nebo nositele práv považovaného pro účely zdanění za právnickou osobu;

f) výrazy „podnik jednoho smluvního státu" a „podnik druhého smluvního státu" označují, podle souvislosti, podnik provozovaný rezidentem jednoho smluvního státu a podnik provozovaný rezidentem druhého smluvního státu;

g) výraz „státní příslušník" označuje:
   (i) každou fyzickou osobu, která je státním občanem některého smluvního státu;
   (ii) každou právnickou osobu, osobní společnost nebo sdružení zřízené podle právních předpisů platných v některém smluvním státě;

h) výraz „mezinárodní doprava" označuje jakoukoli dopravu lodí, člunem, letadlem, silničním nebo železničním vozidlem provozovanou podnikem, který je rezidentem jednoho smluvního státu, vyjma případů, kdy je loď, člun, letadlo, silniční nebo železniční vozidlo provozováno pouze mezi místy v druhém smluvním státě;

i) výraz „příslušný úřad" označuje:
   (i) v případě České republiky ministra financí nebo jeho zmocněného zástupce;
   (ii) v případě Běloruské republiky hlavní státní daňový úřad při kabinetu ministrů Běloruské republiky nebo jeho zmocněného zástupce.

2. Pokud jde o provádění Smlouvy smluvním státem, každý výraz, který v ní není definován, bude mít význam, jenž mu náleží podle práva tohoto státu, které upravuje daně, na které se Smlouva vztahuje, pokud souvislost nevyžaduje odlišný výklad.

Článek 4

Rezident

1. Výraz „rezident jednoho smluvního státu" označuje pro účely této smlouvy každou osobu, která je podle právních předpisů tohoto státu podrobena v tomto státě zdanění z důvodu svého bydliště, stálého pobytu, místa založení, místa vedení nebo jakéhokoli jiného podobného kritéria. Tento výraz však nezahrnuje žádnou osobu, která je podrobena zdanění v tomto státě pouze z důvodu příjmu ze zdrojů v tomto státě nebo majetku tam umístěného.

2. Jestliže fyzická osoba je podle ustanovení odstavce 1 rezidentem obou smluvních států, bude její postavení určeno následujícím způsobem:

a) předpokládá se, že tato osoba je rezidentem toho státu, ve kterém má stálý byt; jestliže má stálý byt v obou státech, předpokládá se, že je rezidentem toho státu, ke kterému má užší osobní a hospodářské vztahy (středisko životních zájmů);

b) jestliže nemůže být určeno, ve kterém státě má tato osoba středisko svých životních zájmů, nebo jestliže nemá stálý byt v žádném státě, předpokládá se, že je rezidentem toho státu, ve kterém se obvykle zdržuje;

c) jestliže se tato osoba obvykle zdržuje v obou státech nebo v žádném z nich, předpokládá se, že je rezidentem toho státu, jehož je státním příslušníkem;

d) jestliže postavení této osoby nemůže být určeno v souladu s ustanoveními předchozích písmen,

upraví příslušné úřady smluvních států tuto otázku vzájemnou dohodou.

3. Jestliže osoba jiná než osoba fyzická je podle ustanovení odstavce 1 rezidentem obou smluvních států, upraví příslušné úřady smluvních států tuto otázku vzájemnou dohodou.

Článek 5

Stálá provozovna

1. Výraz „stálá provozovna" označuje pro účely této smlouvy trvalé místo pro podnikání, jehož prostřednictvím je zcela nebo zčásti provozována činnost podniku.

2. Výraz „stálá provozovna" zahrnuje obzvláště:

a) místo vedení;
b) závod;
c) kancelář;
d) továrnu;
e) dílnu; a
f) důl, naleziště nafty nebo plynu, lom nebo jakékoliv jiné místo, kde se těží přírodní zdroje.

3. Výraz „stálá provozovna" rovněž zahrnuje staveniště nebo stavbu, montáž nebo instalační projekt nebo dozor s tím spojený, avšak pouze trvá-li taková stavba, projekt nebo dozor déle než dvanáct měsíců.

4. Bez ohledu na předchozí ustanovení tohoto článku se předpokládá, že výraz „stálá provozovna" nebude zahrnovat:

a) zařízení, které se využívá pouze za účelem uskladnění, vystavení nebo dodání zboží patřícího podniku;
b) zásobu zboží patřícího podniku, která se udržuje pouze za účelem uskladnění, vystavení nebo dodání;
c) zásobu zboží patřícího podniku, která se udržuje pouze za účelem zpracování jiným podnikem;
d) trvalé místo pro podnikání, které se udržuje pouze za účelem nákupu zboží nebo shromažďování informací pro podnik;
e) trvalé místo pro podnikání, které se udržuje pouze za účelem reklamy, poskytování informací, vědeckého výzkumu nebo podobných činností, které mají pro podnik přípravný nebo pomocný charakter;
f) trvalé místo pro podnikání, které se udržuje pouze k výkonu jakéhokoliv spojení činností uvedených v písmenech a) až e), pokud celková činnost trvalého místa pro podnikání, vyplývající z tohoto spojení, je přípravného nebo pomocného charakteru.

5. Jestliže, bez ohledu na ustanovení odstavců 1 a 2, osoba – jiná než nezávislý zástupce, na kterého se vztahuje odstavec 6 – jedná ve smluvním státě na účet podniku a má a obvykle používá oprávnění, které jí dovoluje uzavírat smlouvy jménem podniku, má se za to, že tento podnik má stálou provozovnu v tomto státě ve vztahu ke všem činnostem, které tato osoba provádí pro podnik, pokud činnosti této osoby nejsou omezeny na činnosti uvedené v odstavci 4, které, pokud by byly vykonávány prostřednictvím trvalého místa pro podnikání, by nezkládaly z tohoto trvalého místa pro podnikání stálou provozovnu podle ustanovení tohoto odstavce.

6. Nemá se za to, že podnik má stálou provozovnu ve smluvním státě jenom proto, že v tomto státě vykonává svoji činnost prostřednictvím makléře, generálního komisionáře nebo jakéhokoliv jiného nezávislého zástupce, pokud tyto osoby jednají v rámci své řádné činnosti.

7. Skutečnost, že společnost, která je rezidentem jednoho smluvního státu, ovládá nebo je ovládána společností, která je rezidentem druhého smluvního státu nebo která v tomto druhém státě vykonává svoji činnost (ať prostřednictvím stálé provozovny nebo jinak), neučiní sama o sobě z kterékoli této společnosti stálou provozovnu druhé společnosti.

Článek 6

Příjmy z nemovitého majetku

1. Příjmy, které pobírá rezident jednoho smluvního státu z nemovitého majetku (včetně příjmů ze zemědělství nebo lesnictví) umístěného ve druhém smluvním státě, mohou být zdaněny v tomto druhém státě.

2. Výraz „nemovitý majetek" má takový význam, jenž mu náleží podle práva smluvního státu, v němž je takový majetek umístěn. Lodě, čluny a letadla se nepovažují za nemovitý majetek.

3. Ustanovení odstavce 1 platí pro příjmy pobírané z přímého užívání, nájmu nebo každého jiného způsobu užívání nemovitého majetku.

4. Ustanovení odstavců 1 a 3 platí rovněž pro příjmy z nemovitého majetku podniku a pro příjmy z nemovitého majetku užívaného k výkonu nezávislého povolání.

Článek 7

Zisky podniků

1. Zisky podniku jednoho smluvního státu podléhají zdanění jen v tomto státě, pokud podnik nevykonává svoji činnost v druhém smluvním státě prostřednictvím stálé provozovny, která je tam umístěna. Jestliže podnik vykonává svoji činnost tímto způsobem, mohou být zisky podniku zdaněny v druhém státě, avšak pouze v takovém rozsahu, v jakém je lze přičítat této stálé provozovně.

2. Jestliže podnik jednoho smluvního státu vykonává svoji činnost v druhém smluvním státě prostřednictvím stálé provozovny, která je tam umístěna, přisuzují se, s výhradou ustanovení odstavce 3, v každém smluvním státě této stálé provozovně zisky, které by byla mohla docílit, kdyby byla jako samostatný podnik vykonávala stejné nebo obdobné činnosti za stejných nebo obdobných podmínek a byla zcela nezávislá ve styku s podnikem, jehož je stálou provozovnou.

3. Při výpočtu zisků stálé provozovny se povoluje odečíst náklady vynaložené na cíle sledované stálou provozovnou, včetně výloh vedení a všeobecných správních výloh takto vynaložených, ať vznikly ve státě, v němž je stálá provozovna umístěna, či jinde.

4. Jestliže je v některém smluvním státě obvyklé stanovit zisky, které mají být přičteny stálé provozovně, na základě rozdělení celkových zisků podniku jeho různým částem, nic v odstavci 2 nevylučuje, aby tento smluvní stát stanovil zisky, jež mají být zdaněny, tímto obvyklým rozdělením; použitý způsob rozdělení musí být však takový, aby výsledek byl v souladu se zásadami stanovenými v tomto článku.

5. Stálé provozovně se nepřičtou žádné zisky na základě skutečnosti, že pouze nakupovala zboží pro podnik.

6. Zisky, které mají být přičteny stálé provozovně, se pro účely předchozích odstavců stanoví každý rok stejným způsobem, pokud neexistují dostatečné důvody pro jiný postup.

7. Jestliže zisky zahrnují části příjmů, o nichž se pojednává odděleně v jiných článcích této smlouvy, nebudou ustanovení oněch článků dotčena ustanoveními tohoto článku.

Článek 8

Mezinárodní doprava

1. Zisky podniku jednoho smluvního státu z provozování lodí, člunů, letadel, silničních nebo železničních vozidel v mezinárodní dopravě podléhají zdanění jen v tomto státě.

2. Ustanovení odstavce 1 platí také pro zisky pobírané z účasti na poolu, společném provozu nebo mezinárodní provozní organizaci.

Článek 9

Sdružené podniky

Jestliže

a) se podnik jednoho smluvního státu podílí přímo nebo nepřímo na řízení, kontrole nebo jmění podniku druhého smluvního státu, nebo

b) tytéž osoby se podílejí přímo nebo nepřímo na řízení, kontrole nebo jmění podniku jednoho smluvního státu i podniku druhého smluvního státu,

a jestliže v těchto případech jsou oba podniky ve svých obchodních nebo finančních vztazích vázány podmínkami, které sjednaly nebo jim byly uloženy a které se liší od podmínek, které by byly sjednány mezi nezávislými podniky, mohou jakékoliv zisky, které by, nebýt těchto podmínek, byly docíleny jedním z podniků, ale vzhledem k těmto podmínkám docíleny nebyly, být zahrnuty do zisků tohoto podniku a následně zdaněny.

Článek 10

Dividendy

1. Dividendy vyplácené společností, která je rezidentem jednoho smluvního státu, rezidentu druhého smluvního státu mohou být zdaněny v tomto druhém státě.

2. Tyto dividendy však mohou být rovněž zdaněny ve smluvním státě, jehož je společnost, která je vyplácí, rezidentem, a to podle právních předpisů tohoto státu, avšak jestliže skutečný vlastník dividend je rezidentem druhého smluvního státu, daň takto uložená nepřesáhne 10 % hrubé částky dividend.

Příslušné úřady smluvních států upraví vzájemnou dohodou způsob aplikace tohoto omezení.

Tento odstavec se nedotýká zdaňování zisků společnosti, z nichž jsou dividendy vypláceny.

3. Výraz „dividendy“ použitý v tomto článku označuje příjmy z akcií nebo jiných práv, s výjimkou pohledávek, s podílem na zisku, jakož i příjmy z jiných práv, které jsou podrobeny stejnému daňovému režimu jako příjmy z akcií podle daňových předpisů státu, jehož je společnost, která rozdílí zisk, rezidentem.

4. Ustanovení odstavců 1 a 2 se nepoužijí, jestliže skutečný vlastník dividend, který je rezidentem jednoho smluvního státu, vykonává v druhém smluvním státě, jehož je rezidentem společnost vyplácející dividendy, průmyslovou nebo obchodní činnost prostřednictvím stálé provozovny, která je tam umístěna, nebo vykonává v tomto druhém státě nezávislé povolání ze stálé základny tam umístěné a jestliže účast, pro kterou se dividendy vyplácejí, se skutečně váže k této stálé provozovně nebo stálé základně. V takovém případě se použijí ustanovení článku 7 nebo článku 14 podle toho, o jaký případ jde.

5. Jestliže společnost, která je rezidentem jednoho smluvního státu, dosahuje zisky nebo příjmy z druhého smluvního státu, nemůže tento druhý stát zdanit dividendy vyplácené společností, ledaže tyto dividendy jsou vypláceny rezidentu tohoto druhého státu nebo že účast, pro kterou se dividendy vyplácejí, se skutečně váže ke stálé provozovně nebo stálé základně, která je umístěna v tomto druhém státě, ani podrobit nerozdělené zisky společnosti dani z nerozdělených zisků společnosti, i když vyplácené dividendy nebo nerozdělené

zisky pozůstávají zcela nebo zčásti ze zisků nebo z příjmů majících zdroj v tomto druhém státě.

Článek 11

Úroky

1. Úroky mající zdroj v jednom smluvním státě a vyplácené rezidentu druhého smluvního státu mohou být zdaněny v tomto druhém státě.

2. Tyto úroky však mohou být rovněž zdaněny ve smluvním státě, v němž mají zdroj, a to podle právních předpisů tohoto státu, avšak jestliže skutečný vlastník úroků je rezidentem druhého smluvního státu, daň takto uložená nepřesáhne 5 % hrubé částky úroků.

3. Bez ohledu na ustanovení odstavce 2 budou úroky mající zdroj v jednom smluvním státě, které pobírá a skutečně vlastní vláda druhého smluvního státu nebo centrální (národní) banka tohoto státu, osvobozeny od zdanění v prvně zmíněném státě.

Příslušné úřady smluvních států upraví vzájemnou dohodou způsob aplikace těchto omezení.

4. Výraz „úroky" použitý v tomto článku označuje příjmy z pohledávek jakéhokoliv druhu, ať zajištěných či nezajištěných zástavním právem na nemovitosti nebo majících či nemajících právo účasti na zisku dlužníka, a zvláště příjmy z vládních cenných papírů a příjmy z obligací nebo dluhopisů, včetně prémií a výher, které se vážou k těmto cenným papírům, obligacím nebo dluhopisům.

5. Ustanovení odstavců 1 a 2 se nepoužijí, jestliže skutečný vlastník úroků, který je rezidentem jednoho smluvního státu, vykonává v druhém smluvním státě, ve kterém mají úroky zdroj, průmyslovou nebo obchodní činnost prostřednictvím stálé provozovny, která je tam umístěna, nebo vykonává v tomto druhém státě nezávislé povolání ze stálé základny tam umístěné a jestliže pohledávka, ze které jsou úroky placeny, se skutečně váže k této stálé provozovně nebo stálé základně. V takovém případě se použijí ustanovení článku 7 nebo článku 14 podle toho, o jaký případ jde.

6. Předpokládá se, že úroky mají zdroj ve smluvním státě, jestliže plátcem je tento stát sám, místní úřad nebo rezident tohoto státu. Jestliže však plátce úroků, ať je nebo není rezidentem některého smluvního státu, má ve smluvním státě stálou provozovnu nebo stálou základnu, ve spojení s níž došlo k zadlužení, z něhož jsou úroky placeny, a tyto úroky jdou k tíži takové stálé provozovny nebo stálé základny, předpokládá se, že takovéto úroky mají zdroj v tom státě, ve kterém je stálá provozovna nebo stálá základna umístěna.

7. Jestliže částka úroků, které se vztahují k pohledávce, z níž jsou placeny, přesahuje, v důsledku zvláštních vztahů mezi plátcem a skutečným vlastníkem nebo mezi oběma z nich a nějakou další osobou, částku, kterou by byl smluvil plátce se skutečným vlastníkem, kdyby nebylo takových vztahů, použijí se ustanovení tohoto článku jen na tuto posledně zmíněnou částku. Částka plateb, která ji přesahuje, bude v tomto případě zdaněna podle právních předpisů každého smluvního státu s přihlédnutím k ostatním ustanovením této smlouvy.

Článek 12

Licenční poplatky

1. Licenční poplatky mající zdroj v jednom smluvním státě a vyplácené rezidentu druhého smluvního státu mohou být zdaněny v tomto druhém státě.

2. Tyto licenční poplatky však mohou být rovněž zdaněny ve smluvním státě, v němž mají zdroj, a to podle právních předpisů tohoto státu, avšak jestliže skutečný vlastník licenčních poplatků je rezidentem druhého smluvního státu, daň takto uložená nepřesáhne 10 % hrubé částky licenčních poplatků.

Příslušné úřady smluvních států upraví vzájemnou dohodou způsob aplikace tohoto omezení.

3. Výraz „licenční poplatky" použitý v tomto článku označuje platby jakéhokoliv druhu obdržené jako náhrada za užití nebo za právo na užití jakéhokoliv autorského práva k dílu literárnímu, uměleckému nebo vědeckému, včetně kinematografických filmů a filmů nebo nahrávek pro rozhlasové nebo televizní vysílání, jakéhokoliv patentu, ochranné známky, návrhu nebo modelu, plánu, tajného vzorce nebo výrobního postupu nebo jakéhokoliv průmyslového, obchodního nebo vědeckého zařízení nebo jakéhokoliv dopravního prostředku nebo za informace, které se vztahují na zkušenosti nabyté v oblasti průmyslové, obchodní nebo vědecké.

4. Ustanovení odstavců 1 a 2 se nepoužijí, jestliže skutečný vlastník licenčních poplatků, který je rezidentem jednoho smluvního státu, vykonává v druhém smluvním státě, ve kterém mají licenční poplatky zdroj, průmyslovou nebo obchodní činnost prostřednictvím stálé provozovny, která je tam umístěna, nebo vykonává v tomto druhém státě nezávislé povolání ze stálé základny tam umístěné a jestliže právo nebo majetek, které dávají vznik licenčním poplatkům, se skutečně vážou k této stálé provozovně nebo stálé základně. V takovém případě se použijí ustanovení článku 7 nebo článku 14 podle toho, o jaký případ jde.

5. Předpokládá se, že licenční poplatky mají zdroj ve smluvním státě, jestliže plátcem je tento stát sám, místní úřad nebo rezident tohoto státu. Jestliže však plátce licenčních poplatků, ať je nebo není rezidentem některého smluvního státu, má ve smluvním státě stálou provozovnu nebo stálou základnu, ve spojení s níž vznikla povinnost platit licenční poplatky, a tyto licenční poplatky jdou k tíži takové stálé provozovny nebo stálé základny, předpokládá se, že takovéto licenční poplatky mají zdroj v tom smluvním státě, ve

kterém je stálá provozovna nebo stálá základna umístěna.

6. Jestliže částka licenčních poplatků, které se vztahují k užití, právu nebo informaci, za které jsou placeny, přesahuje, v důsledku zvláštních vztahů mezi plátcem a skutečným vlastníkem nebo mezi oběma z nich a nějakou další osobou, částku, kterou by byl smluvil plátce se skutečným vlastníkem, kdyby nebylo takových vztahů, použijí se ustanovení tohoto článku jen na tuto posledně zmíněnou částku. Částka plateb, která ji přesahuje, bude v tomto případě zdaněna podle právních předpisů každého smluvního státu s přihlédnutím k ostatním ustanovením této smlouvy.

Článek 13
Zisky ze zcizení majetku

1. Zisky, které pobírá rezident jednoho smluvního státu ze zcizení nemovitého majetku uvedeného v článku 6 a umístěného ve druhém smluvním státě, mohou být zdaněny v tomto druhém státě.

2. Zisky ze zcizení majetku jiného než nemovitého majetku, který je částí provozního majetku stálé provozovny, jež má podnik jednoho smluvního státu ve druhém smluvním státě, nebo majetku jiného než nemovitého majetku, který patří ke stálé základně, kterou má rezident jednoho smluvního státu ve druhém smluvním státě za účelem vykonávání nezávislého povolání, včetně zisků ze zcizení takové stálé provozovny (samotné nebo spolu s celým podnikem) nebo takové stálé základny, mohou být zdaněny v tomto druhém státě.

3. Zisky ze zcizení lodí, člunů, letadel, silničních nebo železničních vozidel provozovaných v mezinárodní dopravě podnikem jednoho smluvního státu nebo ze zcizení majetku jiného než nemovitého majetku, který slouží k provozu těchto lodí, člunů, letadel, silničních nebo železničních vozidel, podléhají zdanění jen v tomto státě.

4. Zisky ze zcizení jakéhokoliv jiného majetku, než který je uveden v odstavcích 1, 2 a 3, podléhají zdanění jen ve smluvním státě, jehož je zcizitel rezidentem.

Článek 14
Nezávislá povolání

1. Příjmy, které pobírá rezident jednoho smluvního státu ze svobodného povolání nebo z jiných činností nezávislého charakteru, podléhají zdanění jen v tomto státě, vyjma následujících případů, kdy takové příjmy mohou být rovněž zdaněny ve druhém smluvním státě:

a) pokud má pravidelně k dispozici ve druhém smluvním státě stálou základnu za účelem vykonávání svých činností; v takovém případě jen taková část příjmů, jakou lze přičíst této stálé základně, může být zdaněna v tomto druhém státě; nebo

b) pokud jeho pobyt ve druhém státě trvá po jedno nebo více období přesahující v úhrnu 183 dny v jakémkoli dvanáctiměsíčním období; v takovém případě jen taková část příjmů, která plyne z jeho činností vykonávaných v tomto druhém státě, může být zdaněna v tomto druhém státě.

2. Při počítání období zmíněných v odstavci 1 písm. b) se použijí ustanovení článku 15 odst. 3.

3. Výraz „svobodné povolání" zahrnuje obzvláště nezávislé činnosti vědecké, literární, umělecké, vychovatelské nebo učitelské, jakož i nezávislé činnosti lékařů, právníků, inženýrů, architektů, dentistů a účetních znalců.

4. Výraz „stálá základna" označuje pro účely této smlouvy trvalé místo, jehož prostřednictvím je zcela nebo zčásti provozována činnost fyzické osoby vykonávající nezávislé povolání.

Článek 15
Zaměstnání

1. Platy, mzdy a jiné podobné odměny, které pobírá rezident jednoho smluvního státu ze zaměstnání, podléhají s výhradou ustanovení článků 16, 18 a 19 zdanění jen v tomto státě, pokud zaměstnání není vykonáváno ve druhém smluvním státě. Je-li tam zaměstnání vykonáváno, mohou být odměny z něj pobírané zdaněny v tomto druhém státě.

2. Odměny, které pobírá rezident jednoho smluvního státu ze zaměstnání vykonávaného ve druhém smluvním státě, podléhají bez ohledu na ustanovení odstavce 1 zdanění jen v prvním zmíněném státě, jestliže všechny následující podmínky jsou splněny:

a) příjemce se zdržuje v druhém státě po jedno nebo více období nepřesahující v úhrnu 183 dny v jakémkoli dvanáctiměsíčním období; a

b) odměny jsou vypláceny zaměstnavatelem nebo za zaměstnavatele, který není rezidentem druhého státu; a

c) odměny nejdou k tíži stálé provozovny nebo stálé základny, kterou má zaměstnavatel v druhém státě.

3. Do počítání období zmíněných v odstavci 2 písm. a) se budou zahrnovat následující dny:

a) všechny dny fyzické přítomnosti včetně dní příjezdů a odjezdů; a

b) dny strávené mimo stát činnosti, jako jsou soboty a neděle, národní svátky, dovolené a služební cesty přímo spojené se zaměstnáním příjemce v tomto státě, po kterých bylo v činnosti na území tohoto státu pokračováno.

4. Výraz „zaměstnavatel" zmíněný v odstavci 2

písm. b) označuje osobu, která má právo na vykonanou práci a která nese odpovědnost a riziko spojené s vykonáváním práce.

5. Bez ohledu na předchozí ustanovení tohoto článku mohou být odměny pobírané ze zaměstnání vykonávaného na palubě lodi, člunu, letadla a v silničním či železničním vozidle provozovaném v mezinárodní dopravě podnikem jednoho smluvního státu zdaněny v tomto státě.

Článek 16

Tantiémy

Tantiémy a jiné podobné platby, které pobírá rezident jednoho smluvního státu jako člen správní rady nebo jakéhokoliv jiného podobného orgánu společnosti, která je rezidentem druhého smluvního státu, mohou být zdaněny v tomto druhém státě.

Článek 17

Umělci a sportovci

1. Příjmy, které pobírá rezident jednoho smluvního státu jako na veřejnosti vystupující umělec, jako divadelní, filmový, rozhlasový nebo televizní umělec nebo hudebník nebo jako sportovec z takovýchto osobně vykonávaných činností ve druhém smluvním státě, mohou být bez ohledu na ustanovení článků 14 a 15 zdaněny v tomto druhém státě.

2. Jestliže příjmy z činností osobně vykonávaných umělcem nebo sportovcem neplynou umělci nebo sportovci samému, nýbrž jiné osobě, mohou být tyto příjmy bez ohledu na ustanovení článků 7, 14 a 15 zdaněny ve smluvním státě, ve kterém jsou činnosti umělce nebo sportovce vykonávány.

Článek 18

Penze

1. Penze a jiné podobné platy vyplácené rezidentu jednoho smluvního státu z důvodu dřívějšího zaměstnání podléhají s výhradou ustanovení článku 19 odst. 2 zdanění jen v tomto státě.

2. Bez ohledu na ustanovení odstavce 1 platby obdržené fyzickou osobou, která je rezidentem jednoho smluvního státu, ze zákonného sociálního pojištění druhého smluvního státu podléhají zdanění jen v tomto druhém státě.

Článek 19

Veřejné funkce

1. a) Odměny jiné než penze vyplácené jedním smluvním státem nebo místním úřadem tohoto státu fyzické osobě za služby prokazované tomuto státu nebo úřadu podléhají zdanění jen v tomto státě.

b) Takové odměny však podléhají zdanění jen ve druhém smluvním státě, jestliže služby jsou prokazovány v tomto státě a fyzická osoba, která je rezidentem tohoto státu:

(i) je státním příslušníkem tohoto státu; nebo

(ii) se nestala rezidentem tohoto státu jen z důvodu poskytování těchto služeb.

2. a) Jakékoli penze vyplácené jedním smluvním státem nebo místním úřadem tohoto státu nebo vyplácené z fondů, které zřídily, fyzické osobě za služby prokázané tomuto státu nebo úřadu podléhají zdanění jen v tomto státě.

b) Takové penze však podléhají zdanění jen ve druhém smluvním státě, jestliže fyzická osoba je rezidentem a státním příslušníkem tohoto státu.

3. Ustanovení článků 15, 16 a 18 se použijí na odměny a na penze za služby prokázané v souvislosti s průmyslovou nebo obchodní činností prováděnou některým smluvním státem nebo místním úřadem tohoto státu.

Článek 20

Studenti

Platby, které student nebo učeň, který je nebo bezprostředně před svým příjezdem do jednoho smluvního státu byl rezidentem druhého smluvního státu a který se zdržuje v prvně zmíněném státě pouze za účelem svého vzdělávání nebo výcviku, dostává za účelem náhrady nákladů své výživy, vzdělávání nebo výcviku, nebudou podléhat zdanění v tomto státě za předpokladu, že takovéto platby plynou ze zdrojů mimo tento stát.

Článek 21

Ostatní příjmy

1. Části příjmů rezidenta jednoho smluvního státu, ať mají zdroj kdekoliv, o kterých se nepojednává v předchozích článcích této smlouvy, podléhají zdanění jen v tomto státě.

2. Ustanovení odstavce 1 se nepoužijí na příjmy jiné než příjmy z nemovitého majetku, který je definován v článku 6 odst. 2, jestliže příjemce takových příjmů, který je rezidentem jednoho smluvního státu, vykonává v druhém smluvním státě průmyslovou nebo obchodní činnost prostřednictvím stálé provozovny, která je tam umístěna, nebo vykonává v tomto druhém státě nezávislé povolání ze stálé základny tam umístěné a jestliže právo nebo majetek, pro které se příjmy platí, se skutečně vážou k této stálé provozovně nebo stálé základně. V takovém případě se použijí ustanovení článku 7 nebo článku 14 podle toho, o jaký případ jde.

Článek 22

Majetek

1. Majetek představovaný nemovitým majetkem uvedeným v článku 6, který vlastní rezident jednoho smluvního státu a který je umístěn ve druhém smluvním státě, může být zdaněn v tomto druhém státě.

2. Majetek představovaný majetkem jiným než nemovitým majetkem, který je částí provozního majetku stálé provozovny, jenž má podnik jednoho smluvního státu ve druhém smluvním státě, nebo majetkem jiným než nemovitým majetkem, který patří ke stálé základně, kterou má rezident jednoho smluvního státu ve druhém smluvním státě za účelem vykonávání nezávislého povolání, může být zdaněn v tomto druhém státě.

3. Majetek představovaný loděmi, čluny, letadly, silničními nebo železničními vozidly provozovanými v mezinárodní dopravě podnikem jednoho smluvního státu a majetkem jiným než nemovitým majetkem, který slouží k provozu těchto lodí, člunů, letadel, silničních nebo železničních vozidel, podléhá zdanění jen v tomto smluvním státě.

4. Všechny ostatní části majetku rezidenta smluvního státu podléhají zdanění jen v tomto státě.

Článek 23

Vyloučení dvojího zdanění

1. V případě rezidenta Běloruské republiky bude dvojí zdanění vyloučeno následujícím způsobem:

Jestliže rezident Běloruské republiky pobírá příjem nebo vlastní části majetku, které mohou být v souladu s ustanoveními této smlouvy zdaněny v České republice, Běloruská republiky povolí:

a) snížit daň z příjmů tohoto rezidenta o částku rovnající se dani z příjmů zaplacené v České republice;

b) snížit daň z částí majetku tohoto rezidenta o částku rovnající se majetkové dani zaplacené v České republice.

Částka, o kterou se daň sníží, však v žádném případě nepřesáhne tu část daně z příjmů nebo majetkové daně podle toho, o jaký případ jde, vypočtené před jejím snížením, která poměrně připadá na příjmy nebo části majetku, které mohou být zdaněny v České republice.

2. V případě rezidenta České republiky bude dvojí zdanění vyloučeno následujícím způsobem:

a) Česká republika může při ukládání daní svým rezidentům zahrnout do daňového základu, ze kterého se takové daně ukládají, části příjmů nebo majetku, které mohou být v souladu s ustanoveními této smlouvy rovněž zdaněny v Běloruské republice, avšak povolí snížit částku daně vypočtenou z takového základu o částku rovnající se dani zaplacené v Běloruské republice. Částka, o kterou se daň sníží, však nepřesáhne tu část české daně vypočtené před jejím snížením, která poměrně připadá na příjmy nebo majetek, které mohou být v souladu s ustanoveními této smlouvy zdaněny v Běloruské republice.

b) Jestliže v souladu s jakýmkoliv ustanovením Smlouvy příjem pobíraný nebo majetek vlastněný rezidentem České republiky je zde osvobozen od zdanění, Česká republika může přesto při výpočtu částky daně ze zbývajících příjmů nebo majetku tohoto rezidenta vzít v úvahu osvobozený příjem nebo majetek.

Článek 24

Zákaz diskriminace

1. Státní příslušníci jednoho smluvního státu nebudou podrobeni ve druhém smluvním státě žádnému zdanění nebo jakýmkoliv povinnostem s ním spojeným, které jsou jiné nebo tíživější než zdanění a s ním spojené povinnosti, kterým jsou nebo mohou být podrobeni státní příslušníci tohoto druhého státu, kteří jsou, zejména s ohledem na rezidenci, ve stejné situaci. Toto ustanovení se bez ohledu na ustanovení článku 1 rovněž použije na osoby, které nejsou rezidenty jednoho nebo obou smluvních států.

2. Zdanění stálé provozovny, již má podnik jednoho smluvního státu ve druhém smluvním státě, nebude v tomto druhém státě nepříznivější než zdanění podniků tohoto druhého státu, které vykonávají tytéž činnosti. Toto ustanovení nebude vykládáno jako závazek jednoho smluvního státu, aby přiznal rezidentům druhého smluvního státu jakékoliv osobní úlevy, slevy a snížení daně z důvodu osobního stavu nebo povinností k rodině, které přiznává svým vlastním rezidentům.

3. Pokud se nebudou aplikovat ustanovení článku 9, článku 11 odst. 7 nebo článku 12 odst. 6, budou úroky, licenční poplatky a jiné výlohy placené podnikem jednoho smluvního státu rezidentu druhého smluvního státu odčitatelné pro účely stanovení zdanitelných zisků takového podniku za stejných podmínek, jako kdyby byly placeny rezidentu prvně zmíněného státu. Podobně jakékoliv dluhy podniku jednoho smluvního státu vůči rezidentu druhého smluvního státu budou pro účely stanovení zdanitelného majetku takového podniku odčitatelné za stejných podmínek, jako kdyby byly smluveny vůči rezidentu prvně zmíněného státu.

4. Podniky jednoho smluvního státu, jejichž jmění je zcela nebo zčásti, přímo nebo nepřímo vlastněno nebo kontrolováno jedním nebo více rezidenty druhého smluvního státu, nebudou podrobeny v prvně zmíněném státě žádnému zdanění nebo jakýmkoliv povinnostem s ním spojeným, které jsou jiné nebo tíživější než zdanění a s ním spojené povinnosti, kterým

jsou nebo mohou být podrobeny ostatní podobné podniky prvně zmíněného státu.

5. Ustanovení tohoto článku se bez ohledu na ustanovení článku 2 použijí na daně všeho druhu a pojmenování.

Článek 25

Řešení případů dohodou

1. Jestliže se osoba domnívá, že opatření jednoho nebo obou smluvních států vedou nebo povedou u ní ke zdanění, které není v souladu s ustanoveními této smlouvy, může bez ohledu na opravné prostředky, které poskytují vnitrostátní právní předpisy těchto států, předložit svůj případ příslušnému úřadu smluvního státu, jehož je rezidentem, nebo pokud její případ spadá pod článek 24 odst. 1, úřadu smluvního státu, jehož je státním příslušníkem. Případ musí být předložen do tří let od prvního oznámení opatření vedoucího ke zdanění, které není v souladu s ustanoveními Smlouvy.

2. Jestliže bude příslušný úřad považovat námitku za oprávněnou a nebude-li sám schopen najít uspokojivé řešení, bude se snažit, aby případ vyřešil vzájemnou dohodou s příslušným úřadem druhého smluvního státu tak, aby se zamezilo zdanění, které není v souladu se Smlouvou. Jakákoliv dosažená dohoda bude provedena bez ohledu na jakékoliv časové lhůty ve vnitrostátních právních předpisech smluvních států.

3. Příslušné úřady smluvních států se budou snažit vyřešit vzájemnou dohodou jakékoliv obtíže nebo pochybnosti, které mohou vzniknout při výkladu nebo provádění Smlouvy. Mohou rovněž spolu konzultovat za účelem vyloučení dvojího zdanění u případů, o kterých Smlouva nepojednává.

4. Příslušné úřady smluvních států mohou vejít v přímý styk za účelem dosažení dohody ve smyslu předchozích odstavců. Jestliže se ústní výměna názorů jeví pro dosažení dohody účelnou, může se taková výměna názorů uskutečnit prostřednictvím komise složené ze zástupců příslušných úřadů smluvních států.

Článek 26

Výměna informací

1. Příslušné úřady smluvních států si budou vyměňovat takové informace, jaké jsou nutné pro provádění ustanovení této smlouvy nebo vnitrostátních právních předpisů smluvních států, které se vztahují na daně, jež jsou předmětem Smlouvy, pokud zdanění, které upravují, není v rozporu se Smlouvou. Výměna informací není omezena článkem 1. Veškeré informace obdržené smluvním státem budou udržovány v tajnosti stejným způsobem jako informace obdržené podle vnitrostátních právních předpisů tohoto státu a budou zpřístupněny pouze osobám nebo úřadům (včetně soudů a správních úřadů), které se zabývají vyměřováním nebo vybíráním daní, na něž se Smlouva vztahuje, vymáháním nebo trestním stíháním ve věci těchto daní nebo rozhodováním o odvoláních ve vztahu k těmto daním. Tyto osoby nebo úřady použijí tyto informace jen k těmto účelům. Mohou sdělit tyto informace při veřejných soudních řízeních nebo v právních rozhodnutích.

2. Ustanovení odstavce 1 nebudou v žádném případě vykládána tak, že ukládají smluvnímu státu povinnost:

a) provést správní opatření, která by porušovala právní předpisy a správní praxi tohoto nebo druhého smluvního státu;

b) poskytnout informace, které by nemohly být získány na základě právních předpisů nebo v normálním správním řízení tohoto nebo druhého smluvního státu;

c) poskytnout informace, které by odhalily jakékoliv obchodní, podnikové, průmyslové, komerční nebo profesní tajemství nebo obchodní postup, nebo informace, jejichž sdělení by bylo v rozporu s veřejným pořádkem.

Článek 27

Diplomaté a konzulární úředníci

Nic v této smlouvě se nedotýká daňových výsad diplomatů nebo konzulárních úředníků, které jim přísluší na základě obecných pravidel mezinárodního práva nebo na základě ustanovení zvláštních dohod.

Článek 28

Vstup v platnost

1. Tato smlouva podléhá ratifikaci a ratifikační listiny budou vyměněny co možná nejdříve.

2. Smlouva vstoupí v platnost dnem výměny ratifikačních listin a její ustanovení se budou provádět:

a) pokud jde o daně vybírané srážkou u zdroje, na příjmy pobírané k 1. lednu nebo později v kalendářním roce následujícím po roce, v němž Smlouva vstoupí v platnost;

b) pokud jde o ostatní daně z příjmů a daně z majetku, na příjmy nebo majetek v každém daňovém roce začínajícím 1. ledna nebo později v kalendářním roce následujícím po roce, v němž Smlouva vstoupí v platnost.

3. Od vstupu v účinnost této smlouvy se ve vztazích mezi Českou republikou a Běloruskou republikou přestane uplatňovat mnohostranná Smlouva o zamezení dvojího zdanění příjmu a majetku fyzických osob, podepsaná v Miškovci 27. května 1977, a mnohostranná Smlouva o zamezení dvojího zdanění příjmu a majetku právnických osob, podepsaná v Ulánbátaru 19. května 1978.

Článek 29

Výpověď

Tato smlouva zůstane v platnosti, dokud nebude vypovězena některým smluvním státem. Každý smluvní stát může Smlouvu písemně vypovědět diplomatickou cestou nejméně šest měsíců před koncem každého kalendářního roku následujícího po období pěti let od data, k němuž Smlouva vstoupí v platnost. V takovém případě se Smlouva přestane provádět:

a) pokud jde o daně vybírané srážkou u zdroje, na příjmy pobírané k 1. lednu nebo později v kalendářním roce následujícím po roce, v němž byla dána výpověď;

b) pokud jde o ostatní daně z příjmů a daně z majetku, na příjmy nebo majetek v každém daňovém roce začínajícím 1. ledna nebo později v kalendářním roce následujícím po roce, v němž byla dána výpověď.

Na důkaz toho podepsaní, k tomu řádně zmocněni, podepsali tuto smlouvu.

Dáno v Praze dne 14. října 1996 ve dvou původních vyhotoveních, každé v jazyce českém, běloruském a anglickém, přičemž všechna tři znění jsou autentická. V případě rozdílnosti výkladu bude rozhodující anglický text.

Za vládu České republiky:

Ing. Ivan **Kočárník,** CSc. v. r.
místopředseda vlády a ministr financí

Za vládu Běloruské republiky:

Mikalaj Mikalaevič **Děmčuk** v. r.
předseda hlavní státní daňové inspekce

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon (02) 792 70 11, fax (02) 795 26 03 – **Redakce**: Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: (02) 37 69 71 a 614 33502, fax (02) 614 33502 – **Administrace**: písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon 0627/305 161, fax: 0627/321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel./fax: 00421 7 525 46 28, 525 45 59. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha činí 2300,– Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce**: celoroční předplatné i objednávky jednotlivých částek – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 0627/305 179, 305 153, fax: 0627/321 417. – **Drobný prodej – Benešov**: HAAGER – Potřeby školní a kancelářské, Masarykovo nám. 101; **Bohumín**: ŽDB, a. s., technická knihovna, Bezručova 300; **Brno**: GARANCE-Q, Koliště 39, Knihkupectví ČS, Kapucínské nám. 11, Knihkupectví M. Ženíška, Květinářská 1, M.C.DES, Cejl 76, SEVT, a. s., Česká 14; **České Budějovice**: Prospektrum, Kněžská 18, SEVT, a. s., Krajinská 38; **Hradec Králové**: TECHNOR, Hořická 405; AUTOŠKOLA, Pospíšil Jaroslav, Velké nám. 132; **Chomutov**: DDD Knihkupectví-Antikvariát, Ruská 85; **Jihlava**: VIKOSPOL, Smetanova 2; **Kadaň**: Knihařství – Přibíková, J. Švermy 14; **Kladno**: eL VaN, Ke Stadionu 1953; **Klatovy**: Krameriovo knihkupectví, Klatovy 169/I.; **Kolín 1**: Knihkupectví U Kašků, Karlovo nám. 46; **Liberec**: Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Most**: Kniha M + M, Lipová 806, Knihkupectví Růžička, Šeříková 529/1057; **Olomouc**: BONUM, Ostružnická 10, Tycho, Ostružnická 3; **Ostrava**: LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Dr. Šmerala 27; **Pardubice**: LEJHANEC, s. r. o., Sladkovského 414, Knihkupectví Z. Petrová, Pasáž Sv. Jana a Za Pasáží; **Plzeň**: ADMINA, Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; **Praha 1**: ALBERTNET, Revoluční 1/655, FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, NADATUR, Hybernská 5, PROSPEKTRUM, Na Poříčí 7; **Praha 4**: Abonentní tiskový servis, Zdiměřická 1446/9, PROSPEKTRUM, Nákupní centrum, Budějovická, SEVT, a. s., Jihlavská 405; **Praha 5**: SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6**: PPP – Staňková Isabela, Verdunská 1; **Praha 8**: JASIPA, Zenklova 60; **Praha 10**: BMSS START, areál VÚ JAWA, V Korytech 20; **Přerov**: Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9; **Příbram**: VEMA, Korecká Blanka, Čechovská 138; **Sokolov**: Arbor Sokolov, a. s., Nádražní 365; **Šumperk**: Knihkupectví D-G, Hlavní tř. 23; **Teplice**: L + N knihkupectví, Kapelní 4; **Trutnov**: Galerie ALFA, Bulharská 58; **Ústí nad Labem**: 7 RX, s. r. o., Mírová 4, tel.: 047/44 249, 44 252, 44 253; **Zábřeh**: Knihkupectví PATKA, Žižkova 45; **Zlín-Louky**: INFOSERVIS, areál Telekomunikačních montáží; **Zlín-Malenovice**: Ing. M. Kučeřík, areál HESPO; **Znojmo**: Knihkupectví Houdková, Divišovo nám. 12; **Žatec**: Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76. **Distribuční podmínky předplatného**: jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamace**: informace na tel. čísle 0627/305 168. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnická osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.